

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ від 13.04.2021 р. № 1513/ПК/99-00-04-03-03-06

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодексу), розглянуло звернення щодо оподаткування доходів за виконані роботи по договорам доручення, комісії, транспортного експедирування або агентськими договорами, відображення отриманих коштів у книзі обліку доходів, включення даних доходів у податкових деклараціях та складання документів бухгалтерської звітності, які підтверджують виконання угод, в межах компетенції повідомляє, що відповідь надається з урахуванням норм Кодексу, які діяли у 2020 році.

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку встановлено розділом XIV глави I Кодексу.

Відповідно до п.п. 1 п. 292.1 ст. 292 Кодексу доходом для фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, доходи у вигляді бюджетних грантів, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

При цьому датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) (п. 292.6 ст. 292 Кодексу).

Пунктом 292.4 ст. 292 Кодексу визначено, що уразі надання послуг, виконання робіт за договорами доручення, комісії, транспортного експедирування або за агентськими договорами доходом є сума отриманої винагороди повіреного (агента).

Відповідно до п. 296.1 ст. 296 Кодексу платники єдиного податку першої - третьої груп ведуть облік у порядку, визначеному підпунктами 296.1.1 - 296.1.3 п. 296.1 ст. 296 Кодексу.

Згідно із п.п. 296.1.1 п. 296.1 ст. 296 Кодексу платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи - підприємці), які не є платниками податку на додану вартість, ведуть Книгу обліку доходів (далі – Книга) шляхом щоденного, за підсумками робочого дня, відображення отриманих доходів.

Порядок ведення Книги платників єдиного податку першої, другої та третьої груп, які не є платниками податку на додану вартість, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 579 (далі - Порядок № 579).

Нормами Порядку № 579 визначено, що у Книзі щоденно, за підсумками робочого дня, відображають отримані доходи, зокрема кошти, що надійшли на поточний рахунок платника податку та/або отримані готівкою як оплата за надані послуги.

Відповідно до п.п. 2п. 6 Порядку № 579 у графах 2 - 6 Книги щоденно відображається дохід від провадження господарської діяльності, що оподатковується за ставками, встановленими відповідно до п.п. 2 п. 293.3 ст. 293 Кодексу, із сумарним підсумком за місяць, квартал, рік, зокрема отримана сума коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (окремо в готівковій та безготівковій), матеріальній або нематеріальній формі.

При цьому у графі 2 Книги зазначається отримана сума коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги, а у графі 3 - сума повернутих коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги та/або передплати.

Пунктом 5 Порядку № 579 визначено, що записи у Книзі виконуються за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, зокрема про кошти, які надійшли на поточний рахунок платника податку та/або які отримано готівкою, вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг).

Дані Книги використовуються платником податку для заповнення податкової декларації платника єдиного податку (п. 8 Порядку № 579).

Враховуючи викладене, у разі отримання фізичною особою - підприємцем - платником єдиного податку коштів від надання послуг за договорами

доручення, комісії, транспортного експедирування або за агентськими договорами у Книзі відображається вся сума, яка надійшла на поточний рахунок платника податку та/або яку отримано готівкою, а при заповненні податкової декларації платника єдиного податку - фізичної особи - підприємця до доходу включається сума отриманої винагороди повіреного (агента).

Відповідно до ст. 1 розділу I Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – Закон № 996) визначено, що первинний документ – це документ, який містить відомості про господарську операцію.

Обов'язкові реквізити, які повинні мати первинні документи передбачено ст. 9 Закону № 996).

Одночасно слід зазначити, що регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку, затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (п. 2 ст. 6 Закону № 996).

Таким чином, з питання оформлення первинних документів Ви можете звернутися до Міністерства фінансів України.

Водночас, з метою уникнення неоднозначного тлумачення норм податкового законодавства у частині оподаткування доходів фізичних осіб – підприємців кожний конкретний випадок виникнення податкових відносин слід розглядати з урахуванням (матеріалів), які стосуються порушених питань, зокрема договору доручення, комісії, транспортного експедирування, тощо.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.